

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. III. De admiranda orationis vi ad vincendum in spiritus palæstra,
luctante ipsa cu[m] ipsomet Deo. & quam magna bona in ea lucta ipsa
lucretur, & hac ratione tum ipsos dæmones: tum quator ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT III.

DE ADMIRANDA ORATIONIS VI AD VINCENDUM IN SPIRITUS PALAESTRA, LUETANTE IPSA TUM IPSOMET DEO. & QUAM MAGNA BONA IN EA LUETA IPSA LUCRETUR, & HAC RATIONE TUM IPSOS DEMONES: TUM QUATUOR INTERNOS HOSTES, VINCIT, QUAE ILLAM OPPUGNANT: DECLARATUR ETIAM, QUI ILLI SINT, & QUAE RATIONE VINCENDI.

INTER septem orationis excellentias haecenus numeratas, illa maximè eminet, quod sit medium necessarium valdeque efficax ad vincenda omnia certamina & pugnas Spiritus; tam eas, quae contra opera vitae actiuæ exsurgunt, quam quae contemplatiuam, & ipsammet orationem distractionibus, ariditatibus, alijsque mille modis à demonibus excitatis perturbant: de quibus dixit Apostolus; *a Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus Principes & Rectores tenebrarum, qui nostra bona opera conantur impedire.* Et inter alios

a Ephes. b. 12

fines

fines, ob quos Deus D.N. terribiles adeo luctas
 nobis permittit, vnus est, vt manifestetur ad-
 miranda orationis efficacia ad illas vincen-
 das; & gloriosi fructus, quos ex huiusmodi
 victorijs illa profert. iuxta id, quod scriptura
 diuina refert de Patriarcha Iacob, quod b
certamen fortis dederit illi Deus, vt vinceret b Sap. 10. 12
 ipsa experientia sciret, quoniam omnium po-
 tentior est sapientia. Duplicem enim luctam
 valde insignem habuit Iacob: alteram horri-
 dam & valde prolixam cum fratre suo Esau,
 quae incepit ab ipso vtero matris, vbi c *collide* c Gen. 25. 22.
batur in vtero eius parvuli, contendentes v-
 ter prius nasceretur, exiens autem tunc Esau,
 priorque nascens, ob eam victoriam ius ad
 primogenituram patrisque benedictionem si-
 bi vendicabat, quam cum Iacob d *surripuisset*, d Gen. 27. 36
 aucta omnino est Esau rabies in eum, statuitque
 magno furore eum persequi. Existenti autem
 Iacob in hoc periculo, obtulit Dominus se-
 cundam aliam stupendam luctam. Nam per
 totam vnā noctem e *vir luctabatur cum eo* c Gen. 32. 24
vsque mane, Angelus scilicet qui ipsius Dei
 personam gerebat, qui vir cum videret, quod
 eum superare non posset, tetigit neruum femo-
 ris eius, & statim emarcuit, nec tamen pro-
 pterea Iacob a lucta destitit, dicens: *Non di-*
mittam te, nisi benedixeris mihi, sicut re ipsa
 benedixit, mutando nomen Iacob in Israel.
 Quoniam (inquit) *si contra Deum fortis fuisti,*
quantò magis contra homines praeualebis? Qui-
 bus verbis omnem illi ademit metum, reddi-

IUX SPIRITUS
 DE PONTE

ditque securum, quod in virtute illius victorie
esset fratris sui Esau furorem victurus, & de
omnibus suis hostibus triumphaturus.

§. 1. De lucta orationis cum Deo D. N.

a Osee 12. 3.

HAEC insignis est illa lucta, de qua lo-
quitur Propheta Oseeas cum dixit
Quod a Iacob in fortitudine sua dicitur
luctus est cum Angelo pugnansque cum eo, inua-
luit ad eum & confortatus est. Modus autem &
ratio illum vincendi fuit, quia fleuit & roga-
uit Deum, Sic nobis significans, nos cum Deo
D. N. & Angelis eius luctari flendo & rogan-
do: qua ratione illos vincimus, quia fervens
oratio non aliud est, quam lucta quaedam spi-
ritus cum ipso Deo, ad illum ita vincendum
& inclinandum, ut nobis subsidio sit: quia te-
titulos rationesque ad eum permouendam
adducimus, ut cogamus quodammodo nobis
largiri, quod petimus. estque eius charitas ad
eum infinita, ut cum in alijs luctis constitutos nos
& afflictos videt, ipsemet & hanc secum lu-
ctam deducat, ut in ea ipsum vincamus. Valde
enim delectatur, cum nostra oratione vince-
tur: ut ipsa experientia discamus, quantum ei
ipsius gratia possimus, ad vincendum in reli-
quis pugnis & certaminibus. O divinae mise-
ricordiae altitudinem: o vim orationis inuincibilem: te laudent, Deus meus, infinite tuae
misericordiae ob eam vim, quam in oratione
possi-

Certamen
forte dedit
illi, ut vin-
ceret.

possi-

pefisti, ad graues & difficiles pugnas euincendas.

TREMENDA est procul dubio pugna inter spiritum per Iacob significatum, & carnem, cuiusque amorem proprium, per Esau expressum, quæ ab ipso utero matris nostræ inchoatur, vbi caro primam obtinuit victoriam, deiiciens animam in originis culpam. à quo tempore valde mansit in visceribus radicata, multa inter ipsos contradictio; *b concupiscit enim* (ait Apostolus) *caro aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem.* Quæ quod antiquior sit non enim (ait Apostolus) prius quod spirituale est sed quod animale, deinde quod spiritale) prima illa victoria erecta; horrendè persequitur spiritum, cogitque gemere & clamare; *d infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius, captiuante me in lege peccati?* nullus est, qui liberare me possit, nisi gratia Dei per Iesum Christum. Sed quis hanc gratiam ad carnem meam in hac lucta superandam impetrabit? Hoc præstat excelsa hæc orationis virtus, quæ præuenitur & iuuatur à gratuita ipsius Dei voluntate per Iesum Christum filium eius, cuius virtute viriliter cum utroque luctatur, & gemitibus ac petitionibus, ita illos vincit, vt largiatur, q̄ illa petit, si fortè nõ eo equod amicus sit saltè propter improbitatem eius sicut Moyses cū Deo luctatus, & Cananæa cū Christo, victores tādē euaferunt. Si itaq, afflictum te & calamitate aliqua oppressū videris, surge iuxta cōsiliū saluatoris

b Gal. 5. 17.

c. 1. Cor. 15. 46

d Rom. 7. 24

e Luc. 11. 8.

D 2

eriam

IUX SPIRITUS
DE PONTE

etiam media nocte, & accede ad domum veri sui amici, qui est Deus; & quamuis fores claudas inuenias, ipsumque quasi occultatum, inclusum ac dormientem; pulsa, & precibus ac orationibus opportune importune clama, donec vincas, & seipsum tibi dedat. Luctare sicut Iacob tota nocte cum hoc magni consilij angelo, flens & rogans eum: Nam qui vincit, manus omnino tradet, vt vota ac desideria tua expleat.

QVIS vero bona illa enumeret, quae vincēti tibi in hac lucta obuenient?

1.

PRIMUM enim Deus hic inuincibilis, efficacissimo suae omnipotentiae ictu, neruum tanget carnis tuae, amorem scilicet proprium, eumque arefaciet; & vires eius ita debilitabit, vt non possit spiritui resistere; tunc con-

2.

mutabit nomen Iacob in nomen Israel, & luctatoris nomen, in nomen victoris fortissimi contra Deum; certa tibi indicia & pignora praebens, quod sis victurus reliquas carnis passionibus, & mundum, ac daemones: eo quod vincas ipsum Deum, qui omnibus est maior. Si enim fortis fuisti contra Deum, quid mirum si contra homines praevaleas, tibi que infernales potestates subijcias? si enim Dei voluntatem obtineas, tecum etiam habebis eius omnipotentiam, cuius virtute quascunque alias obtinebis victorias: & tunc etiam implebitur

f Gen. 25. 23.

Rom. 9. 13.

te, quod ait Scriptura: *f quoniam maior servus minori quia caro rebellis subijcietur spiritui qui iunior est aetate, licet maior dignitate, ob-*

edietur

4.
 edietque ei tanquā ancilla Domino, suo. Dabit
 tibi præterea Deus nomē Israel, quod etiam
 significat videntem Deū communicabit enim
 tibi donum contemplationis, quæ præmium
 est eorum, qui vincunt in hac vita; simulque
 coniunget in tuo spiritu vtrumque nomen &
 opera vtriusque vitæ, actiuæ scilicet & con-
 templatiuæ, vt hæc cum illis mutuo sese exhi-
 larent & corroborarent. Tunc denique copio-
 lam suam benedictionem impartietur, non g
 5.
in pinguedine terra sed in rore cæli, ditantes *g Gen. 27.28*
 gratias ac donis suis cœlestibus, iureque ad æ-
 ternam primogenituram. Hæc omnia impe-
 trat oratio: ipsa enim petit, & accipit; ipsa
 querit, & inuenit; ipsa pulsat ad Portas cœ-
 li, donec ei aperiantur, & inde omnia descen-
 dant: ipsa cum Deo pugnat, donec ipse illa
 mittat.

QVAMOBREM si velis, omnipotentem
 vincere, eiusque omnipotentia esse particeps,
 esto vir orationis; si carnem tuam cupis mor-
 tificare, eiusque nexos, quibus illa innititur, are-
 facere, esto vir orationis; si cupis triumphare
 de mundo & pompis eius, & nec homines nec
 eorum calumnias timere, & potius ipsis doe-
 monibus timorem, incutere, esto vir oratio-
 nis; si vis, vt nomen tuum Deus commutet, &
 fortitudinem, tribuatque tibi quietæ & tran-
 quillæ contemplationis donum, vt eum eo
 modo in hac vita videas, quo videri potest, &
 eo frui, esto vir orationis. Denique si cupis à
 patre luminum cœlestes omnes benedictio-

UX SPIRITUS
 DE PONTE

nes impetrare, quas per Iesum Christum filium suum communicat, esto vir orationis. Hec enim est omnipotens ad eas impetrandas. O Pater misericordiarum, qui *certamen hoc forte mihi offers, ut vincam*: ne, quaeso patiaris, mea culpa me vinci. O Deus invicte, da mihi donum orationis, quo te vincam. Nam, si ego te vincam tu es qui vincis in me: ideoque tua erit gloria victoria: ut, quas ego in illa obtinebo: tecum luctabor tota huius tristis vitae nocte, nec dimittam luctam, donec aperiens manum tuam impleas me tua copiosa benedictione, imponens tu ipse mihi nomen Israel, quo te videam fruarque in aeternum. Amen.

§. 2. *De lucta Orationis contra demones.*

VENIAMVS nunc ad certamina & pugnas, quas habemus cum ipsius orationis hostibus internis; siue domesticis & externis hoc est demonibus, qui omnibus vijs & modis, quibus possunt, oppugnant ipsum orantem, ut eius orationem, eiusque fructum impediant.

I.
Lib. de orat.
c. 48. 49. &
50.

AD EUM autem procul sauum cursum aufertur, ut (teste sancto Nilo) in eum finem omnes suas tentationes dirigant, quas inter se suggerunt. Nam si gulae tentationem demon suggerat, id facit, ut grauatam corporis bis, reddatur ineptum ad orandum; si suggerat iram aut impatientiam, aut dormienti inop-

ingerat somnia, id facit, vt cor peiturbet tempore orationis: accedente autem tempore, qui prius molestus erat, incipit (vt ait Cassianus) esse multò molestior, & importunior; & si prius dormitabat ad hoc, tunc ipse excitatur; vt in oratione dormire nos faciat, somno culpe, aut pigritiæ; aut spiritum ita turbet, vt quid faciat, non attendat, vtens ad id passionibus & humoribus corporis, infirmitate & lassitudine carnis, temporum injuriæ & negotijs domesticis; idque eo vsque facit, vt (quod ait sanctus Nilus) cyniphes & animalcula commoueat, vt sint nobis in oratione molesti, aut timorem incutiat & terrores, horrendis aliquibus imaginibus, aut loci solitudine, & noctis obscuritate, aut timores confringens illusionum & fraudum, quæ execrandum nobis reddant hoc excelsum orationis exercitium, ne in illa impingamus. Et (vt sanctus Bernardus ait) cum feruentiores nos in oratione animaduertit, maiori impetu rabieque adhibet impedimenta. Quamobrem aliqui ex sanctis Patribus dixerunt, orationem, quo est excellentior, eò esse difficiliorem: eo quod totus infernus contra illam coniurasse videatur. Neque est nouum quid, quod grandia opera, valde sint difficilia. Quod si difficultas terret pusillanimes, granditas animat fortes, Sed hic tamen vtrosque delectat magno esse animo; necessitas enim orationis vrget illos; vt eam studiosè procurent;

Lib. 2. de institutionibus c. 10

c. 105.

Serm. 4. de Quadrag.

UX SPIRITUS
DE PONTE

& conatus, & sollicitudo demonis illam impugnantis, satis clarè indicant, quanti illa sit æstimanda, quæ meritò nos vehementer impellent, ad resistendum ei; & cum eo, donec vincamus, pugnandum. Magna laus est orationis, quod crudelis ad eò hostis eam persequatur, magnaque est gloria eiusdem, talem hostem in hac pugna superare. Quare eoulsque progressus est sanctus Chrysostomus in hac re, ut dixerit, Demones tremere ac timere animam feruenti oratione nimitam; nec audere propè ad eam accedere territos vi & fortitudine: quam oratio ad ipsos vincendos illi confert; & quamuis illi ad eò sint feri, ut ipsos Christi Apostolos aggredi audeant, oratione destitutos, a illa tamen & ieiunio facile superantur. Indue spiritum tuum his Dei armis, & iunge illis eorum sororem Mortificationem, per ieiunium significatam. Si enim hæc duo simul adhibeantur, nullus Dæmonum resistere poterit, nec vlla potestas illis contradicere.

Lib. 1. & de
oratio Deū

a Mat. 17. 20

Mortificatio
in usu or-
tionem:

S. 3. De luctu Orationis cum internis ho-
stibus.

2.

ET quamuis pugna hæc, & certamen forte, aliud tamen est periculosius, quam domesticum, in quo Dæmones totam spem suam colloquant. Agitur enim intra nos in ipso corde, quod est domus, in qua ipsa excetetur oratio, in qua propterea domo; qua-

t or esse solent interni hostes, qui orationem persequuntur, quos cum S. Bernardo nuncupare licet, *culpam mordentem sensum agentem curampungentem & irruentia imaginum corporearum phantasmata*, quæ perturbant. Ex quibus quatuor conflatur tristis illa & obscura nubes, de qua Ieremias: *opposuisti nubem tibi ut transeat oratio*; Nam sicut è terra ascendunt crassi vapores ad aeris regionem, in qua condensati, fiunt nubes; quæ solis aspectum impediunt, eiusque splendore & calore nos priuant: Ita (ait S. Gregorius) permittit Deus ex miserijs, quæ in corde nostro terreno sunt, ascendant ad spiritum vapores & nebulae cogitationum & affectuum inordinatorum, quibus ille obscuratur, & ita torpet, ut nec possit contemplari solem iustitiæ, nec radijs lucis eius & amoris diuini frui; nec eius oratio ascendit ad tribunal cæli, ut bonum impetret, quod petit.

Serm. 23 in Cant. ad finem.

Thren. 3. 44

Lib. 28. Mor. c. 9.

HORVM quatuor hostium siue impedimentorum orationis incommoda, mirè explicat S. Augustinus hac iucunda quamuis domestica comparatione. Atqui (inquit) sunt sicut illi homines, qui infeliciter matrimonium contraxerunt, eo quod vxor sit terribilis ac difficilis ingenij: qui tota die, magna sua voluptate occupantur in negotijs, aut per plateas deambulant; timent enim in propriam domum ingredi, cum experientia sciant, si ingrediatur, molestias, amaritudines, murmura, & eversio- nes se perpeffuros. Quia non potest domus

Conc. 2. in illud Psal. 33 Exquisiuit Domum.

D 5 esse

UX SPIR
DE PONTE

esse composita, vbi inter virum & vxorem pax nulla est. Meritò igitur nostri lamentantur, seque iudicant infelices; siquidem ipsa domus propria, in qua laborum suorum leuamen essent habituri, in continuum conuertitur cruciatum. Multò tamen sunt infeliciores, qui ita ad res huius sæculi effunduntur, vt cordis sui domũ ingredi perhorrescant, ob intolerabilem quam in sua conscientia inueniunt, turbationem. Peccata enim eos mordent, effrenes carnis passiones valdè turbant. Superflue sæculi curæ pungunt, & inordinata imaginationum phantasmata illos cruciant, & cum volunt in cor suum intrare, vt orent strepitus hic ad eò molestus & importunus ex propria eos eicit domo, vt fugiant ipsam orationem, ob grauem & molestam vitam, quam illis adfert mala conscientia, aut rebellis sensualitas; & sicut fumus & stillicidia hominem ex cubiculo expellunt: Ita hæc turbatio ab ipsa refectione expellit; vt quærat homo res externas, in quibus tempus expendat.

SE D quamuis in adeò misera constitutione te positum videas; ne propterea abicias animum & fiduciam, liberum te & expeditum ab ea videndi. Est enim tanta efficacitas, quã Deus in ipsa oratione posuit, vt per importunas eius preces hæc tandem nubes; & vapores eius euanescent, domusque cordis, sedatis eius turbationibus tranquilletur. Cogita itaque, cum de oratione agere instituis, Deũ D. N. exhortari te, ad quatuor hæc impedi-

menta

menta remouenda. verbis illis quæ dixit Ieremias: *a* *Ecce constitui te hodie vt euellas & destruas, & disperdas & dissipes & edifices, & plantes.* quasi dicat: si collectæ orationis domum constituis ædificare, & plantare nemus excelsarum cogitationum, & operum fructuosorum, stude prius omnes eius obices remouere: destrue peccata, quæ mordent; euelle passiones & cupiditates, quæ te turbant, dissipa superfluas curas, quæ te pungunt; & eradica inanes imaginationes, quæ te inquietant; nequid obiter & perfunctoriè efficias; sed altius fodiendo, vt radices extrahas tuorum incommodorum. Valdè enim altè ascensurum est ædificium orationis & contemplationis, quod cogitas ædificare, nec timeas laborem aut virium defectum in hæc expeditione, quia ipsamet oratio eas tibi impetrabit, luctabiturque cum hisce hostibus, donec victoriâ de eis obtineat.

S. 4. *De lucta orationis contra peccata & passiones.*

P R I M V M colluctandû est aduersus peccata, quæ remordent conscientiam, eo quod illa non desueueris, aut eorû affectiones, radices, & occasiones nõ auferas. Hæc enim (vt ait Isaias) *a* *diuiserunt inter nos & absconderunt faciem eius à nobis, ne exaudiret.* Et Dauid *b* *Imquitatem si* *proximi in corde meo. non exaudiet Dominus.*

Si e-

UX SPIRITUS
DE PONTE

i enim aspicias iniquitatem in corde tuo, cam-
que remouere possis, ne c tamen remoueas, si-
num id est, quod tibi in ea complaceas, cum
qua complacentia non es dignus aspectu &
contemplatione Dei, quæ promittitur *c mun-
tis corde*: quin potius horrorem senties vocis
illius dicentis: *d Tollatur impius, ne videat glo-
riam Dei*. nec eius magnitudinem contemple-
tur. Esto semper memor, *e discedat ab iniqui-
tate omnis qui nominat & inuocat nomen Do-
mini*. Et *f Volo viros orare leuantes puras ma-
nus sine ira & disceptatione*, nec sine causa (at
S. Chryostomus) iuberis in oratione leuare
puras manus, quæ sunt operum instrumenta,
vt cogitatio de eis leuandis contineat te, ne
eas macules, ne tibi dicat Deus, quod dixit Is-
raelitis: *g cum extenderitis manus vestras, a-
uertam oculos meos à vobis; & cum multipli-
caueritis orationem, non ex audiam: manus enim
vestrae sanguine plena sunt*, multarum scilicet
culparum. Cum igitur liberum tibi sit, cum
diuina gratia, tollere remorsus culpabiles,
qui animum & cor deiiciunt, consilium Sapien-
tiæ amplectere: *h Iustus in principio orationis
accusat seipsum*, & statim atque orare incipis,
simul etiam luctari contra peccata incipias,
eliciendo actus doloris, & firma propositi-
mendationis concipiendo, & petitiones ad
Deum coniungendo, quo poteris optimo mo-
do, Oratio enim importuna talem tibi impe-
trabit gratiam, vt nubes dissoluat tuorum
peccatorum, & conuertat in aquam lacryma-
rum.

c Mat. 5.3

d Isa. 26. 10
iuxta LXX.

e 2. Thren. 2

19

f. 1. Thim.: 2.8

Hom. 76. ad
pop.

g Isaia 1. 15

h Prou. 18. 17
iuxta LXX.

rum. O Deus æterne, qui per tuum Prophe-
tam dixisti, *i deleui vt nubem iniquitates tua:*
& quasi nebulam peccata tua. aufer quæso ac
dele nubem, quam ego habeo, nullo eius ve-
stigio relicto: vt oratio mea in tuum conspe-
ctum ingrediatur, dignusque efficiar gloriam
tuam contemplari.

i Isa. 44. 22.

EODEM hoc zelo pugnandum tibi est in i-
pso orationis ingressu, contra effrænes carnis
tuæ passiones, & inordinatas sensuum tuorū
cupiditates, quæ ita spiritum ipsum turbant;
vt non sinant attendere ad considerationem
rerum æternarum, nisi prius reprimantur &
mortificentur. Etsi enim ad *k Rubum* descen-
derit Deus, cupiens se videri, & aliquem pro-
pterea lucis suæ radium emittat, vt à longè vi-
deri possit, non patietur tamen vt *appropies.* &
familiarem cum eo conuersationem inear,
nisi prius *soluas calceamentum de pedibus tuis,*
& te ipsum mortifices, relinquendo carnis
tuæ delicias; & tolerando dolorem, qui pro-
pterea tibi proueniet. Cogita itaque cū
ad orationem accedis, dicere tibi Deum, quod
Moyfi, ad rubum ardentem accedere volenti:
ne appropies huc, solue calceamentum de pedi-
bus tuis: Exue terrenas omnes affectiones, e-
ijce desideria omnia rerū perit urarū: dedecet
enim cum huiusmodi calceamentis ad meum
conspectum intrare. Quæ voee audita, consti-
tuas apud te, velle mortificare quicquid in te
displicet Deo; qui mox te permittet appropia-
re, & familiariter cum ipso loqui, nisi autem

2.

k Exod. 3. 2

ficte

AUX SPIRITUS
DE PONTE

I Exod 33. 20

Lib. 8. Mor.
c. 28.

Solido c. 1

fic te disposueris; non accedas ad eius contem-
plationem: ipse enim dixit. *Non videbit
me homo & viuet.* quasi diceret (vt sanctus
Gregorius interpretatur.) Nullus Deum spi-
ritualiter videt, & mundo carnaliter viuunt.
Moriatur itaque moriatur suis cupiditatibus
caro tua, & statim licebit magnalia diuina cō-
templari. Quod si difficultatem in hac execu-
tione sentis, incipe orare: Oratio enim impe-
trabit tibi bonum desiderium, viresque ad ex-
equendum, dicens cum S. Augustino: O fons
vitæ, moriar, vt te videam, mortificem me, vt
te fruam; abnegem me, vt liceat loqui tecum: si-
quidem tam felix visio, & iucundum collo-
quium non impetratur sine hoc genere mor-
tis, in qua vera consistit vita, verum videam et-
iam te Domine vt hic moriar. nisi enim orare
& contemplari incipiam; & sic te videre, nō
possūm mori, vt te fruam.

S. 5. De lucta orationis contra superfluas
curas, & importunas cogita-
tiones.

I.

TERTIA pugna, quam aggredi oportet,
est contra superfluas curas, quæ spina-
rum instar pungunt, & suffocant se-
mentem inspirationū diuinarum, & torporē
quendam spiritui adferunt; vt non sciat cum
suo Creatore colloqui; qui te monuit illis ver-
bis, *a attendite vobis, ne fortè grauentur corda
vestra in crapula & ebrietate & curis huius*

a Luc. 21. 34

vit. 6.

uita. Sicut enim nimius cibus & potus, corpus onerant: ita multæ superflua curæ turbant spiritum, orationemque impediunt. Non voco multas eas, quæ sunt conuenientes; sed quæ magnam adferunt anxietatem, quamuis sint deribus bonis, qualem curam habebat *b Martha* cum nostro Redemptori ministraret. Quod si tempore orationis hæc te anxietas & curæ agredienti, pugna contra eas rationibus & clamoribus in cœlum, cogitans, dici tibi, ab ipso Redemptore, quod *Marthæ* fuit dictum.

b Luc. 10. 40

O anima anima, *c sollicita es & turbaris erga plurima. porro vnum est necessarium.* placere scilicet Deo, vt animam tuam saluam facias; cuius curæ comparatione reliquæ ita tibi esse debent, atque si non essent. In hac enim vnica cura omnes includuntur: nam si curæ tibi sit placere Deo, ipse recipiet in se bonam rerum tuarum expeditionem. maior itaque ac præcipua cura vincat minorem. Attende itaq; nunc illi vni, quod pluris tua refert, dimittendo multitudinem quæ te distrahit. Scriptum est enim. *d Vacate & videte, quoniam ego sum*

d psal. 45. 11

Deus. quasi diceret, reijcite curarum multitudinem, quæ vos conturbant, & sic licebit magna mea cōtemplari. O Deus infinite, se da in anima mea turbationem *Marthæ*, ne sit impedimento quieti *Mariæ*; euelle ex corde meo spinas, quæ illud pungunt, vt producat sanctas cogitationes & affectus tibi placentes.

TRIBVS hifce hostibus deuictis, superest
ultima

4.

LUX SPIRITUS
DE PONTE

v' tima lucta, & quidem ceteris acrior, contri-
 irruentia imaginum & cogitationum inordi-
 natarum phantasmata, quæ nos in ipsa oratio-
 ne inuadunt. Nam imaginatio natura sua est
 inquieta, ac tumultuosa, se seque proripit, abs-
 que nostra licentia, ad eas res cogitandas, quæ
 illi arrident; rapitque simul seipsum intelle-
 ctum, vt in eisdem occupetur. Quæ si extra se
 res nouas non inuenit, confringit intra se va-
 rias imagines & figuras; aut quas habebat
 prius commouet; seipsam in eis aspiciendis
 oblectando, & ab his ad illas transeundo, abs-
 que vlla in vllis earum alia constantia,
 quam quæ est in ipsa mutabilitate, quæ tor-
 quet, cruciat que cor istius, se ad orandum collu-
 gentis: de quo sanctus Iob conquerebatur di-
 cens: *cogitationes meæ dissipatae sunt, torquen-
 tes cor meum, noctem verterunt in diem;* tem-
 pusque orationis, quieti destinatum; conuer-
 terunt in laborem & poenam distractionis
 quæ adeo solet esse pertinax, vt aliqui parum
 experti, diffidant se posse victoriam in hac pu-
 gna obtinere: è quorum numero fuit Cassia-
 nus in sua iuuentute, cuius deceptionem san-
 ctus quidam Abbas hac similitudine retextit,
 Si interrogaremus (inquit) hominem aliquem
 ignarum natandi, qui nec alios natantes vidit
 set, num corpus humanum grauissimum sus-
 tentari ferri que possit super aquam, vt non
 submergatur? certum est eum attendentem
 ad corporis sui grauitatem & experientiam,
 qua vidit se in aqua mergi, respondurum: id
 esse

e Iob 17:11

esse impossibile, qui tamen, si videret alios nantes, & industria & arte sustineri super aqua nec mergi, mox sententiam mutaret, & priorum suam sententiam iudicaret errorem. Ita igitur Tyrones aliqui experti suae imaginationis mutabilitatem, vitium reputant naturae irreparabile; nec esse possibile eam stabilire. Verum exigua eos experientia fallit; & consulentes magis expertos inuenient, multos impetrasse quietem, quam ipsi desiderant, habentes in virtute Dei supra suas cogitationes imperium & potestatem, sicut ille Centurio Evangelicus qui dixit: *Ego sum homo sub potestate constitutus; habens sub me milites, & dico huic vade, & vadit; & alij veni, & venit; & seruo meo, fac hoc, & facit.* In hunc itaque modum si tuus spiritus viriliter constituit esse Deo subiectus in omnibus, & per omnia, qui est supremus tuus gubernator, eò peruenire poteris, ipso fauente, ut in potentias tuas dominaris, quae sunt tui milites; & sensibus corporis, quod est tuum mancipium. Et si oculis dixeris claudimini, & linguae, cōticesce; statim id facient; & si tuas appetitiones efficaciter infferis aliquid amare, aut odisse, parebunt tibi. Et, si imaginationē ipsam atque intellectū infferis hac de re cogitare, & non de illa, id exequentur. Hæc enim excelsa mentis nostrae pax, qua fruebatur in statu innocentiae, potest aliquo modo reparari in hoc statu, efficaciae diuinæ gratiae, ob perfectā obedientiam & subiectionem Dei, & mortificationem tui ipsius

UX SPIRITUS
DE PONTE

f Matth 8. 9.

ipsius, per exercitium ipsiusmet orationis: que
eo tandem peruenit, vt hanc possideat quietē,
quæ ipsa oratione media est impetranda sicut
feruens illa anima indicauit, quæ orans dice-
bat suo sponso: *g indica mihi vbi pascas. vbi ca-
bes in meridie, ne vagari incipiam post greges so-
daliū tuorum,* vt fufius dicemus in Tract. 3.

g Cant. 1. 7

c. 6

INTERIM tamen, dum hoc non experiris,
contende tria propria impedimenta remoue-
re, quæ fouent hoc vltimum; nec cesses, confi-
denter omnino & perseveranter orare: nihil
est enim impossibile oranti, & confidenti; sic-
ut oportet; & in ipso medio strepitu, quem sa-
stines in oratione, clama, sicut poteris, ad Deū
tuum, vt illum tranquillet, dicens ei cum Da-
uide: *Aspice Deus omnipotens, quia h cor meū
dereliquit me:* exijt ex mea domo. tum quod
ego, ex ignauia illud non custodiu; tum, quod
vaga mea imaginatio, mihi non obtemperat;
tum deniq; quod dæmon ad fugiendum, illud
induxerit. *complaceat tibi Domine vt eruas me
ab hac violentia, quā sustineo. Et siquidem
iubes me destruere, euellere, dissipare, & ex-
stirpare quatuor hęc vitæ contemplatiuæ im-
pedimenta; da mihi gratiam, ad exequendum
quod iubes; vt quietem obtineam, quam pro-
mittis. Peculiaria remedia contra hac im-
pedimenta in capitibus sequentibus
ponentur.*

h Psal. 39. 13